

นางสาวอริยพร โพธิ์ใส
นิติกร สำนักกฎหมาย

ความพืดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญา

บทนำ

ปัจจุบันปัญหา “การก่อการร้าย” นั้น เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของชาติ และการดำรงอยู่ของรัฐ ลักษณะของการก่อการร้ายในยุคปัจจุบันได้ก้าวข้ามข้อจำกัดด้านภูมิศาสตร์ ทำให้การใช้ความรุนแรงของกลุ่มผู้ก่อการร้ายไม่ได้คำนึงถึงขอบเขตหรือพื้นที่เขตแดนของรัฐอีกต่อไป ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้กลุ่มผู้ก่อการร้ายอยู่ในสถานะของตัวแสดงข้ามชาติ ซึ่งมีบทบาทและเพิ่มจำนวนขึ้นได้ง่าย อีกทั้งกระบวนการและแนวคิดของการก่อการร้ายนั้นยังมีความซับซ้อนที่สามารถครอบคลุมได้ในทุกมิติของสังคม สิ่งดังกล่าวได้กลายเป็นปัจจัยที่ยกระดับให้ปัญหาการก่อการร้ายเป็นปัญหาข้ามพรมแดนที่มีความร้ายแรงและเป็นการยากที่แต่ละประเทศจะรับมือได้โดยลำพัง

นอกจากนี้ การก่อการร้ายยังได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการที่สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จากอาชญากรรมธรรมดา หรืออาชญากรรมที่กระทำโดยปัจเจกบุคคล พัฒนาไปสู่อาชญากรรมในรูปแบบขององค์กร (Organized Crime) ที่มีการก่ออาชญากรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ การดำเนินการมีการวางแผนและแบ่งหน้าที่กันอย่างเป็นระบบ เช่น การฝึกบุคคลเพื่อปฏิบัติการ การป้องกันการติดตาม สืบสวนและปราบปรามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีวิธีการตัดตอนการกระทำความผิดจากผู้ปฏิบัติการสู่ผู้สั่งการ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการกับผู้สั่งการได้ รวมทั้งวิธีการข่มขู่หรือการกำจัดพยานผู้ให้การขัดท้ออีกด้วย^๑ จึงทำให้การป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปด้วยความยากลำบาก ขณะเดียวกันกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีเป็นจำนวนมากที่บัญญัติ

^๑อรุณศรี วิชชาวุธ, “การนำมาตรการทางกฎหมายมาใช้กับการก่อการร้ายใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ถึงการกระทำอันเกี่ยวกับการก่อการร้าย ซึ่งทำให้ประชาชนทั่วไปสับสนว่าเจ้าหน้าที่รัฐใช้กฎหมายใดเป็นหลักในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการก่อการร้าย นอกจากนี้ยังมีการกระทำบางเรื่อง อาทิ การชุมนุมประท้วงของประชาชนในบางกรณีจะถือว่าเป็นการกระทำ ความผิดฐานก่อการร้ายได้หรือไม่ ซึ่งยังเป็นปัญหาที่สังคมทั่วไปยังไม่ทราบโดยแท้จริง

ดังนั้น คอลัมน์ “สารพันปัญหากฎหมาย” ฉบับนี้ จึงใคร่ขอเสนอเรื่อง “ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา” ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความผิดฐานก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิด ดังนี้

๑. ความหมายของการก่อการร้าย

“การก่อการร้าย” (Terrorism) ได้มีนักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ให้ความหมายไว้ ดังนี้

๑) Walter Laqueur ให้ความหมายว่า การก่อการร้าย เป็นการใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในทางการเมือง โดยมีประชาชนผู้บริสุทธิ์เป็นเป้าหมายในการกระทำนั้น

๒) Brian M. Jenkins ให้ความหมายว่า การก่อการร้าย คือ การใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้ความรุนแรง เพื่อให้เกิดความหวาดกลัวตื่นตระหนก ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางสังคมหรือทางการเมือง

๓) Gary G. Sick ให้ความหมายว่า การก่อการร้ายเป็นความตั้งใจและมีแบบแผนในการใช้หรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อบังคับให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางการเมือง นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องแสดงถึงการใช้ความรุนแรงของผู้ที่เฝ้าดูอยู่เบื้องหลัง โดยมีเจตนาแสดงให้เห็นถึงความต้องการในทางการเมือง

๔) Grant Wardlaw ให้ความหมายว่า การก่อการร้ายคือการกระทำหรือขู่เข็ญว่าจะกระทำความรุนแรงโดยบุคคลหรือกลุ่มคน ไม่ว่าจะกระทำในนามเจ้าหน้าที่หรือต่อต้านเจ้าหน้าที่ ถ้าได้กระทำให้เกิดความกลัวต่อกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อบังคับกลุ่มเป้าหมายนั้นไปสู่ความต้องการในทางการเมืองของผู้กระทำความผิดนั้น

๕) กระทรวงกลาโหมของประเทศสหรัฐอเมริกา (United State Department of Defense) ให้ความหมายว่า การก่อการร้ายเป็นการใช้ความรุนแรง อันละเมิดทางกฎหมายเพื่อให้เกิดความหวาดกลัวโดยมีเจตนาในการบังคับหรือขู่เข็ญรัฐบาล หรือชุมชนพลเมือง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในทางการเมือง ศาสนา หรือลัทธิ ความเชื่อของตน

๖) ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. ๑๙๙๙ ให้ความหมายว่า เป็นการกระทำที่มีเจตนา ก่อให้เกิดความตายหรือบาดเจ็บทางกายอย่างร้ายแรงแก่พลเรือนหรือผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ขัดกันด้วยอาวุธ หรือเป็นการกระทำเพื่อขู่เชิญประชาชนหรือ บังคับรัฐบาลหรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือละเว้นจากการกระทำอย่างใด อย่างหนึ่ง^๒

ความหมายของการก่อการร้ายตามกฎหมายไทย โดยพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยาย อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ความหมายว่า “การก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมาย อาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญา และพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือ รับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะการกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายว่า “การก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่สร้างความปั่นป่วนให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเพื่อขู่เชิญหรือบีบบังคับรัฐบาล หรือ องค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด อันก่อให้เกิด ความเสียหายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินที่สำคัญ

อย่างไรก็ดี ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมาย “การก่อการร้าย” ว่าเป็นฐานความผิดอาญา ที่ผู้กระทำก่อให้เกิดอันตราย อย่างร้ายแรงต่อบุคคล ต่อทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะ หรือต่อทรัพย์สินของรัฐหนึ่ง รัฐใด หรือของบุคคลใดหรือต่อสิ่งแวดล้อมอันก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ อย่างสำคัญ โดยผู้กระทำมุ่งหมายเพื่อขู่เชิญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิด ความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัว ในหมู่ประชาชน แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

๒. ความเป็นมาของการก่อการร้ายในประเทศไทย

ความเป็นมาเกี่ยวกับการก่อการร้ายในประเทศไทยนั้น การใช้คำว่า “ก่อการร้าย” ปรากฏขึ้นตั้งแต่ในสมัยอยุธยา ตามเอกสารจดหมายเหตุวันวลิต^๓ ซึ่งใน

^๒Academic Focus, เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๓จดหมายเหตุวันวลิต เป็นจดหมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่งขึ้นด้วยภาษาฮอลันดา โดยนายเยเรเมียส ฟาน ฟลิต (Jeremias van Vliet) ชาวฮอลันดา เมื่อปี พ.ศ. ๒๑๘๓ โดยใช้ชื่อหนังสือว่า “The historical account of the war of Succession following the death of King Pra Interajasia, 22nd King of Ayuthian Dynasty” โดยกรมศิลปากร จัดให้เป็นประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๗๙ จดหมายเหตุวันวลิต (ฉบับสมบูรณ์) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิมพ์เป็นอนุสรณ์ ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายสัจด์ จันทราภัย ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๗.

จดหมายเหตุดังกล่าวได้บันทึกความไว้ในตอนหนึ่งว่า ในรัชสมัยของพระเจ้าปราสาททอง ผู้ดำรงตำแหน่งออกญาจักรี (Oya Siery) อันเป็นตำแหน่งชั้นสูงตำแหน่งหนึ่งของประเทศ ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยกย่องเนื่องจากเป็นผู้มีอริยาศยดีและมีความสัจย์ซื่อ และได้รับความนิยมนรักใคร่จากชาวต่างประเทศและชาวไทย จนทำให้พระเจ้าแผ่นดินเริ่มแคลงใจในอำนาจหน้าที่ของออกญาจักรี และด้วยความอิจฉาริษยากันในหมู่ขุนนาง ในที่สุดออกญาจักรีถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดก่อการร้ายต่อประเทศและต่อองค์พระมหากษัตริย์ ความในจดหมายเหตุวันวลิตจึงถือได้ว่าเป็นการใช้คำว่า “ก่อการร้าย” เป็นครั้งแรก

ต่อมา คำว่า “ก่อการร้าย” เริ่มเป็นที่รู้จักในสังคมไทยเมื่อมีการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์เกิดขึ้น โดยเรียกผู้กระทำการอันเป็นคอมมิวนิสต์ว่า “ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์” เพื่อป้องกันการกระทำดังกล่าวจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๙๕ แต่ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้กำหนดหรือให้ความหมายของคำว่า “ก่อการร้าย” คำว่า “ก่อการร้าย” มีปรากฏเฉพาะในส่วนที่เป็นความหมายขององค์การอันเป็นคอมมิวนิสต์ในกรณีที่เป็นกองกำลังที่มีอาวุธของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ที่ใช้ชื่อต่าง ๆ

หากจะเปรียบเทียบ “การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์” ตามที่กำหนดในนิยามของกฎหมายดังกล่าวกับความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา จะเห็นได้ว่ามีความมุ่งหมายหรือมูลเหตุจูงใจที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์จะมุ่งเน้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดต่อระบอบการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ และสภาพสังคมตามแนวความคิดนั้น โดยมีลักษณะการกระทำทั้งที่เป็นการจงใจในรูปแบบต่าง ๆ และการใช้กำลังบังคับ ประกอบกับการก่อการร้ายไม่ถือว่าเป็นการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์เสมอไป เพราะการกระทำอย่างใดจะถือว่าเป็น “การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์” ได้มีกฎหมายกำหนดบทนิยามไว้แล้ว ส่วนความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ไม่ได้มีวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายแห่งการกระทำที่ชัดเจน แต่เน้นที่ผลแห่งการกระทำซึ่งจะต้องเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือทำให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๙๕ พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อป้องกันและปราบปรามเฉพาะผู้มีอุดมการณ์แบบคอมมิวนิสต์เท่านั้น เมื่อสถานการณ์ในด้านความมั่นคงของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป

โดยภัยจากการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ได้ลดระดับลงจนไม่ถือว่าเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของประเทศแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการพิเศษในการป้องกันภัยจากการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ประกอบกับพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และเมื่อยกเลิกพระราชบัญญัตินี้แล้วยังมีกฎหมายอื่นทดแทนอยู่ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ภาคความผิด หมวด ๒ (ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร) หมวด ๓ (ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร) ลักษณะ ๕ (ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๕^๔

ถึงแม้ว่าการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ไม่ได้เกิดขึ้นแล้วในประเทศไทย แต่ประเทศไทยยังประสบปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มาโดยตลอดในทุกรัฐบาล และทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๔๙ แต่ในขณะนั้นไม่มีการใช้คำว่า “ก่อการร้าย” กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จนกระทั่งเมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ ที่ทำให้ทั่วโลกตระหนักถึงภัยจากการก่อการร้าย และเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย สหประชาชาติโดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council-UNSC) จึงได้มีข้อมติที่ ๑๓๗๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑) ให้ประเทศสมาชิกดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำใด ๆ ที่เป็นการก่อการร้าย รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินหรือทรัพย์สินที่มีวัตถุประสงค์จะนำไปใช้ดำเนินการก่อการร้าย ซึ่งมีมาตรการสำคัญ ๒ ประการ คือ

(๑) มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการกระทำใด ๆ ที่เป็นการก่อการร้าย ที่กำหนดให้ดำเนินการ ได้แก่ การปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศเพื่อระบุว่าการก่อการร้ายเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอาญาอย่างร้ายแรงและสมควรแก่การลงโทษอย่างรุนแรง ประเทศไทยในฐานะเป็นประเทศสมาชิกของสหประชาชาติจึงมีพันธะผูกพันที่จะต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบซึ่งเหตุดังกล่าวเป็นที่มาในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเพื่อกำหนดความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

(๒) มาตรการป้องกันมิให้ผู้ก่อการร้ายสามารถใช้ทรัพย์สินที่ได้จากการสนับสนุนไปใช้ในการก่อการร้าย ได้แก่ มาตรการเกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ซึ่งเป็นที่มาในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

^๔บันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๑/๒๕๔๖).

ป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นความผิดมูลฐาน^๔

ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้มีการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ขึ้นใช้บังคับ โดยมีเหตุผลคือ เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันปรากฏว่ามีภัยคุกคามจากการก่อการร้ายโดยมุ่งประสงค์ต่อชีวิตของประชาชนผู้บริสุทธิ์หรือทำลายทรัพย์สินให้เกิดความเสียหายเพื่อสร้างความปั่นป่วน โดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชนและทำให้เกิดความวุ่นวายในประเทศ หรือเพื่อบังคับขู่ขู่ให้รัฐบาลไทย รัฐบาลของรัฐใด หรือองค์การระหว่างประเทศ จำยอมต้องกระทำหรือละเว้นการกระทำตามที่มีการเรียกร้องของผู้ก่อการร้าย ซึ่งการกระทำเช่นนั้นได้เกิดขึ้นในประเทศใกล้เคียงและมีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นภายในประเทศอันจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ การกระทำดังกล่าวยังเป็น การกระทำในลักษณะการร่วมมือกระทำความผิดระหว่างประเทศ ซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้มีมติ ที่ ๑๓๗๓ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ค.ศ. ๒๐๐๑ ขอให้ทุกประเทศร่วมมือดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำใดที่เป็น การก่อการร้าย รวมถึงการสนับสนุนทางทรัพย์สินหรือกรณีอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ จะนำไปใช้ดำเนินการก่อการร้ายหรือเป็นสมาชิกขององค์กรก่อการร้าย โดยเหตุที่ การก่อการร้ายเป็นการกระทำที่เป็นภัยร้ายแรงต้องแก้ไขปัญหายุติลงอย่างรวดเร็ว จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษา ความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ ดังจะได้กล่าวถึงรายละเอียดโดยสังเขปของพระราชกำหนดในหัวข้อต่อไป

๓. ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ มีสาระสำคัญคือ **เพิ่มเติมลักษณะ ๑/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา ๑๓๕/๑ มาตรา ๑๓๕/๒ มาตรา ๑๓๕/๓ และมาตรา ๑๓๕/๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามที่บัญญัติไว้ในมาตราดังกล่าวเป็นความผิดที่แม้ได้กระทำนอกราชอาณาจักรก็ต้องรับโทษในราชอาณาจักรด้วย ตามความใน (๑/๑) ของมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยสามารถแยกฐานความผิดได้ ดังนี้**

^๔พิมพ์ประกาย วัชรจิตต์กุล, “ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย” สืบค้นจากเว็บไซต์ <http://web.krisdika.go.th/data/activity/act283.pdf> เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒.

(๑) ความผิดฐานก่อการร้ายตามมาตรา ๑๓๕/๑

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๕/๑ กำหนดว่า “ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญาดังต่อไปนี้

(๑) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใด ๆ

(๒) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

(๓) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วน โดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๓ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๖๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหวก่อเพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือหรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย”

(๒) ความผิดฐานขู่เข็ญว่าจะก่อการร้ายหรือความผิดฐานเตรียมการเพื่อก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๒

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๕/๒ กำหนดว่า “ผู้ใด

(๑) ขู่เข็ญว่าจะกระทำการก่อการร้าย โดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการตามที่ขู่เข็ญจริง หรือ

(๒) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สินให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นส่วนของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามิผู้จะก่อการร้ายแล้วกระทำการใดอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท”

(๓) ความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๓

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๕/๓ กำหนดว่า “ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๕/๑ หรือมาตรา ๑๓๕/๒ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น ๆ”

(๔) ความผิดฐานเป็นสมาชิกของคณะบุคคลผู้ก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๔

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๕/๔ กำหนดว่า “ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท”

๔. กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

นอกจากการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นความผิดมูลฐาน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญา และเนื่องจากการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนทำให้การก่อการร้ายรุนแรงยิ่งขึ้น อันเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ขอให้ทุกประเทศร่วมมือดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย รวมถึงการสนับสนุนทางทรัพย์สิน หรือกรณีอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์จะนำไปใช้ดำเนินการก่อการร้ายเพื่อแก้ไขปัญหาให้การก่อการร้ายยุติลงด้วย สมควรให้ความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อนำมาตรการตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้ควบคู่กัน ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในเรื่องนี้เป็นไปอย่างได้ผล

ต่อมาได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องจากว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปราม

การฟอกเงินในปัจจุบัน จึงเห็นควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐาน สถาบันการเงิน ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และลักษณะการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน การคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน และการช่วยเหลือผู้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ และเพิ่มอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในการประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ และแจ้งรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งกระทำการฝ่าฝืนไปยังหน่วยงานกำกับดูแล และส่งเสริมความร่วมมือของประชาชน เพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติการอำพราง การมีและใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

(๒) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหลากหลาย มีความรุนแรง รวดเร็ว สามารถขยายตัวจนส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง และมีความสลับซับซ้อน จนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ และเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้สามารถป้องกันและระงับภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วถึง จึงสมควรกำหนดให้มีหน่วยปฏิบัติงานหลักเพื่อรับผิดชอบดำเนินการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ตลอดจนบูรณาการและประสานการปฏิบัติร่วมกับทุกส่วนราชการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาความมั่นคง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่นของตน เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในยามปกติ และในยามที่เกิดสถานการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และกำหนดให้มีมาตรการและกลไกควบคุมการใช้อำนาจเป็นการเฉพาะตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ

(๓) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘

เนื่องจากในปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ซึ่งมีความร้ายแรงมากยิ่งขึ้นจนอาจกระทบต่อเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต และก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในประเทศ รวมทั้งทำให้ประชาชนได้รับอันตรายหรือเดือดร้อนจนไม่อาจใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุข และไม่อาจแก้ไขปัญหาด้วยการบริหารราชการในรูปแบบปกติได้ สมควรต้องกำหนดมาตรการในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินไว้เป็นพิเศษ เพื่อให้รัฐสามารถรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัย และการรักษาสิทธิและเสรีภาพของประชาชนทั้งปวงให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว

(๔) พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

กำหนดให้คดีก่อการร้ายเป็นคดีพิเศษ เพื่อดำเนินการโดยใช้มาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าว เช่น การใช้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่สื่อสารถึงกัน การใช้อำนาจในการแฝงตัว เป็นต้น

(๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

กำหนดมาตรการและการดำเนินการเพื่อพิทักษ์รักษาและคุ้มครองป้องกันสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดินให้พ้นจากการรั่วไหล การจารกรรม การก่อวินาศกรรม การบ่อนทำลาย การก่อการร้าย การกระทำที่เป็นภัยต่อความมั่นคง และผลประโยชน์แห่งรัฐ และการกระทำอื่นใดที่เป็นการเปิดเผยสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ

บทสรุป

จากที่ได้ศึกษาความเป็นมาของการก่อการร้ายดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการก่อการร้ายมีมูลเหตุจากปัญหาในทางการเมืองเป็นสำคัญ ทำให้รัฐต้องดำเนินการโดยใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย เนื่องจากการก่อการร้ายเป็นภัยที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ รวมทั้งความปลอดภัยของประชาคมโลก

สำหรับประเทศไทยแม้ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาโดยเพิ่มลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายจะมีเหตุจากการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ แต่เมื่อมีเหตุการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเหตุการณ์ความไม่สงบจากการชุมนุมทางการเมือง จึงทำให้มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานก่อการร้ายขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่จะเป็นตัวอย่างในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ประกอบกับการให้ความหมายของการก่อการร้ายยังมีปัญหาที่ยังไม่เป็นที่ยุติ การพิจารณาว่าเหตุการณ์ความไม่สงบจากการชุมนุมทางการเมืองเป็นการกระทำในลักษณะก่อการร้ายตามกฎหมายหรือไม่จึงอาจเป็นปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายได้ อย่างไรก็ตาม หากผู้เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายได้มีการศึกษาความเป็นมา ความหมาย และลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย รวมทั้งที่มาของบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายอย่างถ่องแท้แล้ว ก็จักเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อความสงบสุขของประเทศและสังคม สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป **๑**

